

PROTOCOL DE DOL DE CIUTAT CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Juny del 2016

Protocol de dol de ciutat

El protocol de dol de ciutat que aquí es presenta es conforma de dues parts: **una externa** dirigida cap a la ciutadania en conjunt, on es defineixen les actuacions que l'Ajuntament realitzarà per tal de mostrar al conjunt de la ciutadania i a les persones familiars pròximes a la víctima el rebuig institucional; i **una altra interna**, on es defineixen les actuacions, les coordinacions i els rols dels diferents serveis i actors implicats en la intervenció en violències masclistes per tal de donar resposta a la situació de possible feminicidi.

1. Part externa del protocol

La part externa, s'ha treballat conjuntament amb entitats especialitzades en violències masclistes (*ABD, Associació Benestar i Desenvolupament; Plataforma unitària contra les violències de gènere; TAMAIA, Viure sense violència, SCCL; Centro Boliviano-Catalán i la secretaria de Dona d'UGT*) i s'ha rebut una proposta concreta per part del grup municipal CUP-Capgirem Barcelona i de les seccions sindicals de la Coordinadora Obrera Sindical d'autobusos i metro de TMB. A continuació exposem el protocol de dol de ciutat acordat amb les entitats.

Actuacions a realitzar
1. Comunicació de condol.
<u>Qui la d'emetre:</u> <ul style="list-style-type: none">
- Ajuntament de Barcelona (l'Alcaldia)
<u>Què s'emet:</u> <ul style="list-style-type: none">
- Carta de condol a la família directa, a les persones properes i a la xarxa d'amistats
- Nota de premsa
<u>Contingut nota de premsa:</u> <ul style="list-style-type: none">
- Informació sobre el fet.
- Que s'expressi la causa de la mort, tot valorant la dona en positiu (preservant la seva intimitat i sense victimitzar-la. No donar massa informació personalitzada, per tal de protegir filles i fills si són menors).
- Recordatori de les causes de les violències masclistes i dels serveis i espais

Regidoria Feminismes i LGTBI

de suport tant institucionals. Entre aquests: SARA c/Marie Curie, 16 tel 93 291 59 10 sara@bcn.cat; i CUESB c/Llacuna, 25 tel. 900 70 30 30

- Fer co-responsables a tots i totes en el rebuig actiu d'actituds masclistes, sexistes i de control, que constitueixen l'inici de les conseqüències més dramàtiques de la violència.

2. Convocatòria de rebuig

Qui convoca:

- L'Ajuntament, concretament l'Alcaldia

A qui es convoca:

- Aplegar a totes les entitats i associacions que treballen contra la violència.
- Hauria de ser obert a tot el personal de l'Ajuntament i a tota la ciutadania en general
- Comptar amb aliances amb els mitjans de comunicació, per tal que facin difusió de l'acte de rebuig.

Com es convoca:

- A través de nota premsa

Quan es convoca

Quan el Femicidi no està confirmat l'Ajuntament:

- No convoca acte de rebuig però sí que es suma a la concentració de Plataforma el 3r dilluns de cada mes
- No convoca acte de rebuig al Districte on vivia la dona però sí que es suma a la convocatòria dels grups de dones del Districte en qüestió.

Quan el Femicidi està confirmat l'Ajuntament:

- Es suma a la convocatòria de la Plataforma de cada 3r dilluns
- Fa Minut de silenci. Convida les dones de la ciutat i a tota la ciutadania en general a que també ho facin (12 h. del migdia).
- Posa crespó negre a les façanes i llocs visibles.
- Facilita que tots els i les treballadores de l'Ajuntament disposin d'un símbol de condol (llaç negre) i convida a la ciutadania a que també ho faci.
- Reclama a l'àmbit judicial si no s'ha donat la protecció requerida.
- En el web municipal: es posa un crespó negre en un espai visible i reproducció de la nota de premsa subscripta per l'Ajuntament i entitats.
- Modificar el perfil del twitter de l'Ajuntament amb el mateix crespó negre

Regidoria Feminismes i LGTBI

i ús del Hashtag: Barcelonantimasclista
3. Relació amb les entitats de dones i feministes
<ul style="list-style-type: none">
- L'Ajuntament enviarà la nota de premsa de la convocatòria de rebuig a totes les entitats de dones i feministes del <i>mailing</i> de la Regidoria de Feminismes i LGTBI.
4. Altres actuacions
<ul style="list-style-type: none">
- En l'últim Ple Municipal de l'any, es fan tants minuts de silenci com dones assassinades hi hagi hagut a la ciutat.
- Comunicar a les pantalles del Metro l'assassinat i visualitzar el símbol de rebuig de BCNantimasclista

2. Part Interna del protocol

La part interna d'aquest protocol s'ha definit des del Departament de Feminismes i LGTBI en coordinació amb altres departaments implicats (Institut de Serveis Socials, MMEE i CUESB). S'ha fet a partir d'un procés de revisió de les actuacions que es venien realitzant fins al moment i afegint elements de millora.

A continuació s'exposa el funcionament intern de respostes, coordinacions i rols dels actors implicats en situacions des del moment que es té coneixement d'un possible feminicidi.

2.1 Arribada de la informació

La primera informació del feminicidi arriba, bé per avís dels MMEE o del CUESB (en els casos que intervé), ja que el protocol de relació amb les dues institucions estableix que han d'avisar en paral·lel a la direcció de serveis de Feminismes i LGTBI i a la cap de departament de Feminismes i LGTBI.

En algun cas per diferents motius la informació arriba al departament tècnic a través de la regidoria o del departament de premsa.

A partir d'aquí s'alerta de la situació a la resta d'actors implicats.

Regidoria Feminismes i LGTBI

2.2 Episodi d'emergència al feminicidi o intent de feminicidi

Els MMEE actuen en tots els casos i quan hi ha menors o familiars afectats directament a l'entorn proper s'activa també el CUESB. Aquest procediment està establert al Protocol d'emergències psicosocials signat entre el Departament d'Interior, l'ICD per part de la Generalitat de Catalunya, el Consorci de Salut i l'Ajuntament de Barcelona.

2.3 Activació del gabinet de crisi quan existeixin indicis clars de VM o VG.

Fase 1. Actuació en l'emergència

El gabinet de crisi s'activa immediatament quan es té coneixement del fet i es reuneix sempre màxim 4 ó 5 hores després (tant entre setmana com en caps de setmana). La informació relativa a la dona s'extraurà a través del SIAS i del SARA des del Departament de Feminismes i LGTBI. Quan sigui cap de setmana, la reunió es farà a les dependències del CUESB que serà el Departament responsable d'efectuar les consultes al SIAS. També s'haurà de consultar, sempre i en tot cas, el SARA, la qual cosa no serà possible en cap de setmana i la consulta s'efectuarà el primer dia laborable des del Departament de Feminismes i LGTBI.

El convoca la cap del Departament de Feminismes i LGTBI.

L'**objectiu** és compartir la primera informació disponible, compartir-la i coordinar-se amb regidoria i premsa per l'elaboració de la nota de condol i la convocatòria de l'acte rebuig.

Es detecten les informacions que manquen i cada departament, segons cada cas,

Regidoria Feminismes i LGTBI

aprofundirà en la informació necessària per la següent reunió del Gabinet de crisi (fase 2), que tindrà lloc, 24 hores després de la primera.

Departaments convocats

- Departament de Feminismes i LGTBI
- Direcció territorial de l'IMSS
- Referent de violència masclista de l'IMSS
- CUESB
- Direcció de serveis Feminismes i LGTBI
- SARA
- MMEE

Accions

- Cada departament portarà el màxim d'informació disponible sobre el cas i es realitzarà una primera anàlisi conjunta. En aquesta valoració es decidirà si cal coordinar-se també amb el Consorci d'Educació de Barcelona i el Consorci de Salut.
- Es prendran les primeres decisions i es distribuïran entre els departaments les diferents tasques a realitzar.
- Es coordinarà amb el departament de premsa i amb la regidoria per l'elaboració de la nota de condol i la convocatòria de l'acte de rebuig.

Fase 2. Actuació en la postemergència

Es tornen a reunir tots els actors 24 hores màxim després del succés. Queda autoconvocada després de la primera reunió o el convoca la cap del departament de Feminismes i LGTBI.

Objectius

Compartir la informació més aprofundida que cada departament hagi pogut obtenir i acordar les accions a curt termini valorant l'abast global de la intervenció i si hi ha implicacions per altres serveis: situació de la dona, de l'entorn familiar, veïnatge, existència de fill i filles, actuacions al centre educatiu, coordinació amb salut... i acordar qui serà el responsable de cada tasca.

Departaments convocats

Són els mateixos que la fase anterior i es valorarà si s'ha valorat necessari s'incorpora a més altres actors com el Consorci de Salut o el Consorci d'Educació.

Regidoria Feminismes i LGTBI

Accions

- Cada departament portarà el màxim d'informació disponible sobre el cas i es realitzarà una valoració aprofundida del cas.
- Es prendran els primers acords de les accions a curt termini i es distribuiran entre els departaments les diferents tasques a realitzar.
- Segons la natura del cas s'acordaran els missatges que es donaran.

A partir d'aquí la coordinació es realitzarà per correu electrònic o telèfon pel seguiment del cas. Aquest seguiment es liderarà des del departament de Feminismes i LGTBI que convocarà les reunions que faci falta de tot els actors o d'una part segons les necessitats.

2.4 Comissió d'anàlisi del cas en el marc del Circuit

Aquesta comissió es convocarà un mes més tard del succés per analitzar i valorar l'actuació del serveis públics intervinents en el cas. La convocarà la persona tècnica referent del Departament de Feminismes i LGTBI que coordina el Circuit Barcelona contra la violència masclista.

Objectius

1. Analitzar en profunditat el cas per part dels serveis que havien atès la dona abans del succés
2. Revisar protocols, derivacions ... Valorar-ne el funcionament i proposar millores, si s'escau
3. Elevar a la Comissió tècnica del Circuit les conclusions, valoracions i recomanacions per tal d'anar millorant la coordinació entre els actors del circuit i la prevenció, detecció i atenció de casos.

Departaments convocats

- Departament de Feminismes i LGTBI
- Direcció territorial Zona (IMSS)
- Referent de violència masclista de l'IMSS
- CUESB
- Direcció de serveis Feminismes i LGTBI
- Mossos d'Esquadra
- Consorci de Salut de Barcelona

Regidoria Feminismes i LGTBI

- Consorci d'Educació de Barcelona
- Circuit territorial de districte

Punts a valorar

Sense pretendre ser una llista exhaustiva seran:

- Quin tipus de demanda havia expressat la dona
- Quin era l'objectiu de la intervenció amb la dona
- Si existia coneixement de violència masclista per part dels serveis que tenien relació amb la dona i l'entorn.
- Si s'havia realitzat la valoració de risc (RVD-BCN).
- Quin era el posicionament de la dona davant la VM.
- Existència o no de mesures de protecció.
- Aquesta Comissió es reunirà amb posterioritat a la primera reunió als 6, 12 i 24 mesos després del cas per fer seguiment de l'entorn familiar en els casos en què hagi fills i filles.